

Johannes Schepelerns prædiken julesøndag

Taler

Johannes Emil Schepelern
Præst

Dato

27. december 1942

Sted

Gentofte Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 2, vers 33-40

1 »Og hans Fader og Moder undrede sig over det, som blev sagt om ham. Og
Simeon velsignede dem og sagde til Maria, hans Moder: Se, det Barn er sat til
Fald og Oprejsning for mange i Israel og til et Tegn, som skal modsiges – ja,
ogsaa din egen Sjæl skal et Sværd gennemtrænge! – saa at mange Hjerters Tanker
5 skal blive aabenbaret. – Og der var en Profetinde Anna, Fanuels Datter, af Asers
Stamme; hun var meget højt oppe i Aarene; efter sin Jomfrutid havde hun levet
syv Aar med sin Mand og var nu en Enke paa fire og firsindstyve Aar. Hun veg
ikke fra Helligdommen, men tjente Gud der med Faste og Bønner Nat og Dag.
Hun traadte til i den samme Stund og lovpriste Gud og talte om Barnet til alle,
10 som ventede Jerusalems Forløsning. – Da de nu havde fuldført det altsammen,
saadan som det er foreskrevet i Herrens Lov, vendte de tilbage til Galilæa til
deres egen By Nazaret. Og Barnet voksede og blev stærkt og fyldtes af Visdom;
og Guds Naade var over det.«

15 (Salmebog Nr. 139.)

Kristus Guds Tegn
20 Det er den sidste Søndag i denne den anden og frygteligste
Verdenskrigs fjerde Aar og i Danmarks Fornedrelses tredje Aar.

Mange, især blandt de unge, synes det er svært at holde sig rolig. Det er
utvivlsomt rigtigt, hvad der forleden Dag blev sagt paa Rigsdagen og
understreget af Statsministeren, at man bør afholde sig fra enhver Form for
25 »privat Udenrigspolitik«; men man bør dog heller ikke forholde de unge, som
bliver urolige af at vente og derfor gaar over Stregen, den Forstaaelse, de har
Krav paa. Vi kender dog maaske en og anden ogsaa blandt de gamle, som vel af

gode Grunde nemlig fordi de mangler Legemskraft – uden Vanskelighed holder
30 sig i Ro, men som dog har svært ved at forestille sig at skulle dø, før Danmark
atter er frit, Simeons Fæller, blot at de ikke som han har Brev paa at skulle opleve
deres Længsels Opfyldelse.

Vi gaar og drømmer om et »frit« Danmark, men hvad mener vi egentlig
35 dermed? Er det kun det: at vi en Dag skal se den sidste fremmede Soldat drage af
Landet? Det længes vi ganske vist inderlig efter; og vi kan ikke forestille os, at
ikke enhver af de fremmede – fred- og frihedselskende som vi – skulde unde os
den Længsel. Men – drømmer vi i Virkeligheden ikke om noget langt videre
40 gaaende: et nyt Danmark? For længe før de fremmede rykkede ind over vor
Grænse, var jo meget af Lave. Hin niende April var i Virkeligheden bare et
Punktum paa en lang Udvikling i vort Lands Historie. Mangen en »Simeon«
var der før den Dag, som ikke kunde udholde at tænke sig at skulle lukke sine
Øjne, før der var sket noget i dette Land, noget nyt og stort! – Ikke noget med
45 Regeringsformen; det med Regeringsformen har ikke saa meget at sige; men
med Aanden i vort Folk. Om de – som det ofte har hændt i Verdens Løb – just
tænkte sig noget i Retning af en enkelt Person, der skulde træde frem og præge
Folket, ved jeg ikke; det kunde vel komme paa mer end een Maade. Men at der
maatte komme noget helt nyt, det tænkte de sig. Og det vilde de gerne opleve!

50 Alligevel stod en bestemt Person – Kristus – i nøjeste Forbindelse med denne
Forventning: at han engang igen maatte faa sin Tid i dette Folk. De vilde saa
inderlig gerne bare se ham, om det saa kun var som et spædt Barn blive baaret
ind i Templet. Blot se ham saadan og saa lukke sine Øjne! Blot at se det var der
Fred i for et gammelt Menneske!

55 Der var dem, der – da man saa smaat var begyndt at faa Vejret igen efter 9. April
– anede, at nu var det der vist; der var saa meget, der tydede i den Retning. Men
siden hen kom der andet, der tydede ganske modsat. Der kom Bølger af
Ugudelighed, af Umoralitet og Kriminalitet, langt værre end før Krigen; og nu
60 syntes disse gamle, at Haabet var længere borte end nogensinde. Mindre end
nogensinde før øjner de nu Frelsen. Og – det er dem ikke varslet af den
Helligaand, at de ikke skal se Døden, før de har set Herrens Salvede.

Den gamle Simeon har nu ikke bare været et gammelt blaaøjet Menneskebarn.
65 Samtidig med at han betragter den lille Kristus paa Moderens Arm og bereder
sig til at »fare i Fred«, ser han klart, hvad den spæde fører i sit Skjold. Og

dermed forstaar han lige til Bunden, at naar Han omsider er kommet til sit Folk, saa betyder det ikke blot Fred og gode Dage, men det betyder, at nu har Gud
70 rejst sit Tegn i Folket og i Verden, og derfor bliver der Kamp mellem godt og ondt, mellem gode og onde.

Saadan er det med Guds Rige paa denne Jord. Saadan blev det i Israels Folk. Og saadan og ikke anderledes har det været og er det og vil det være i det danske
75 Folk.

Hvad er det, vi vil skal ske i vort Folk nu? Er det det: at nu skal Kristus til at leve uimodsaagt i dette Land? Er det det? Jeg gamle Emeritus – jeg gamle »Simeon« – Ønsker det ikke. For jeg tror ikke paa det. Den Kristus, der lever uimodsaagt, er
80 ikke Kristus. Det er en falsk Kristus. Der har været Tider i vort Folk, da nogle af de bedste og mest varmhjertede kristne troede paa en saadan uimodsaagt Kristus. Utvivlsomt var Ingemann en troende, da han sang om »Børnevennen stor«; og Olfert Ricard, da han sang om »Ungdommens Frelser«. Jeg tror ikke paa ham. Han er ikke den levende Guds »Tegn«; han er et saare menneskeligt Tegn, et
85 »Samlingstegn« maaske, hans Kors et »Banner« at sætte paa en Stang og bære forrest. Noget menneskeligt, ikke guddommeligt. Naar det guddommelige viser sig i denne Verden, forbliver det ikke uimodsaagt.

Ikke engang i Kirken. »Ogsaa din egen Sjæl skal et Sværd gennemtrænge!« siger
90 Simeon til Maria. Maria, Kristi Moder, er i den romersk-katolske Kirke Billedet paa Kirken. Ogsaa den hellige Kirkes egen Sjæl skal et Sværd gennemtrænge. Som Evangelierne viser, hvordan Modsigelsen breder sig helt ind i Jesu Discipelkreds den ene Gang efter den anden og, selvom den ikke ligefrem udarter til Frafald, først langt om længe overvindes, saadan er det i Kirken ned
95 gennem alle Tider. I intet Slægtled er Sværdet gaaet udenom Marias Hjerte. Om det saa var i selveste Kong Christian den sjettes Dage, hvor Kristentro var kongelig befalet enhver dansk Undersaat, ikke anderledes dengang heller. Modsigelsen holdt sig paa faa Undtagelser nær; vi har forøvrigt fra den Tid en artig Historie om Gæstgiveren i Skovshoved, som ikke vilde gaa til Alters den
100 reglementerede ene Gang om Aaret, saa Præsten maatte hente Politiet for at faa Manden til at skikke sig – Modsigelsen mod Kristus holdt sig blot, siger jeg, af Forsigtighed inden fire Vægge. Og det er i Sandhed ikke Christian den sjettes Tid, den gamle Simeon ønsker tilbage for at kunne fare i Fred. Nej, det han længes saa dybt efter er: at Herrens Salvende Kristus skal komme til syne som
105 »Modsigelsens Tegn«, saa den Tid kan være endt, da Kristendommen er uden

Interesse, en Selvfølgelighed ingen gider tale om. Et Modsigelsens Tegn i Folket og i selve Kirken. Det der kæmpes om. Det er det, Simeon længes efter. Først da kan han fare i Fred.

110

I denne Verden eksisterer der ikke Lys uden Mørke. Nok Mørke alene, men ikke Lys alene. Heller ikke i Kirken. Heller ikke i den enkelte Menneskesjæl.

115 Her staar den gamle Simeon i Templet med Jesusbarnet paa Armen og spaar om dig og mig: »Se«, siger han, »denne er sat dig til Fald og Oprijsning og til et Tegn, som modsiges, forat dit Hjertes Tanker skal blive aabenbaret«. Er han i dit Hjerte, kender du det derpaa: at der kæmpes om ham i dig.

120 Det er den »underfulde Naades Nat«, Brorson før sang for os om med de mærkelige paradoksale – mod Fornuften stridende Sandheds – Ord:

*Velsignet Mørke uden Lige,
Da Lyset selv brød frem af høje Himmerige!*

125 Andre Kaar har sand Kristentro ikke i et Menneskehjerte – og skal ikke have. Om disse Kampens Kaar skal vi om lidt synge i Kingos Julesalme:

Sligt mig vel meget hindrer
Og isner mig mit Blod;
130 Dog er der lidt, der lindrer
Mig ved min Hjerterod;
Jeg ved ej, hvad det er –
Det er en Lyst og Længsel
At følge dig, om Trængsel
135 Mig end til Døde skær! – – –

Og saaledes farer da Simeon i Fred.

(Salmebog Nr. 135)

140

Kilde

Johannes Schepelern, Paa denne klippe. Prædikener holdt i Gjentofte Kirke 1932-1942. Nyt Nordiks Forlag. Arnold Busck. 1943

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Anden Verdenskrig, Danmarks besættelse 1940-1945, Første tekstrække, Julesøndag, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet

150

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/johannes-schepelelens-praediken-julesondag>

155

160

165

170

175

180